

Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024

Kontrollutvalget i Aurskog-Høland kommune

Behandlet i kontrollutvalget 02.11.2020, sak 43/20.
Vedtatt av kommunestyret 23.11.2020, sak 112/20

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

INNHALDSFORTEGNELSE

Innledning	3
Kontrollutvalgets rolle	3
Nærmere om gjennomføringen av forvaltningsrevisjon	3
Risiko- og vesentlighetsvurdering	4
Kontrollutvalgets kontrollformer	5
Kontrollutvalgets forslag til prosjekter	6
Økonomi/budsjett	7
Rapportering	7
Rullering av planen	8

Innledning

Forvaltningsrevisjon er en lovfestet form for revisjon av offentlig virksomhet som inngår i den kommunale egenkontrollen. Det er kontrollutvalget som skal påse at det gjennomføres forvaltningsrevisjon i kommunen og kommunens selskaper.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Enkelt sagt ønsker man gjennom en forvaltningsrevisjon å få svar på to kjernesporsmål:

- Gjør man de riktige tingene?
- Gjør man tingene riktig?

Gjennomført forvaltningsrevisjon skal gi de folkevalgte i kommunen informasjon om administrasjonens oppfølging og resultatene av vedtak i kommunestyret. Forvaltningsrevisjon er på den måten ment å fungere som en kontrollmekanisme mellom kommunestyret og administrasjonen, og i tillegg ha effekter knyttet til læring.

I forskrift om kontrollutvalg og revisjon er det presisert at kontrollutvalget ikke kan overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organer eller andre kommunale organer. Kontrollorganene skal altså kontrollere midlene og måloppnåelsen, men ikke vurdere innholdet i de vedtatte målene for den kommunale virksomheten. Revisor må legge vekt på å arbeide balansert mot politisk sensitive områder.

Kontrollutvalgets rolle

Som det fremgår ovenfor, skal kontrollutvalget sørge for at det gjennomføres forvaltningsrevisjon i kommunen. Dette gjelder både den kommunale forvaltningen og kommunens interkommunale selskaper, heleide aksjeselskaper og deleide aksjeselskaper sammen med andre kommuner. I henhold til kommuneloven § 23-3 skal kontrollutvalget utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner.

Det er vanlig at kontrollutvalget får myndighet av kommunestyret til å kunne gjøre endringer i planen og supplere med andre undersøkelser etter hva som kan være kontrollbehov. I tillegg er det selvsagt opp til kommunestyret selv å be kontrollutvalget igangsette forvaltningsrevisjoner.

Nærmere om gjennomføringen av forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon skal gjennomføres ut fra en kommunal revisjonsstandard. Her stilles det krav til blant annet at det formuleres problemstillinger (spørsmål som ønskes besvart), hvilken metode revisor skal benytte og nærmere om revisors rapportering. Kontrollutvalget vurderer hva det ønskes svar på.

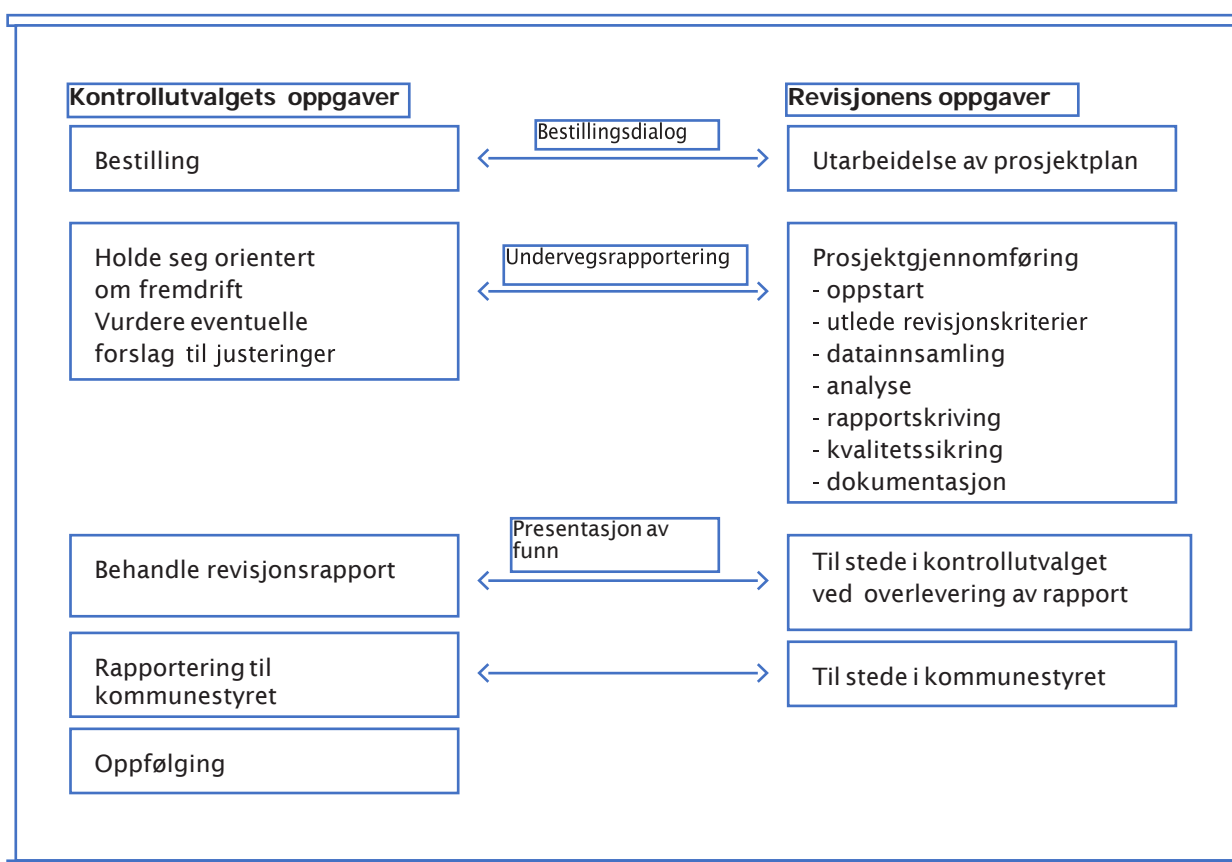
Det er revisors faglige ansvar å sørge for at det blir gjort tilstrekkelige undersøkelser for å svare på problemstillingene.

Det kan være hensiktsmessig å skille mellom to hovedkategorier av tilnæringsmåter når det gjelder forvaltningsrevisjon, nemlig:

- Systemorientert forvaltningsrevisjon
- Resultatorientert forvaltningsrevisjon

Ofte vil det i en og samme forvaltningsrevisjon benyttes begge tilnæringsmåter. Man kan ha en problemstilling som undersøker om kommunen har systemer/rutiner og internkontroll på et felt som skal sikre god praksis. Da arbeider man systemorientert. I en annen problemstilling vil man undersøke om hvordan praksis egentlig er, det vil si om rutinene etterleves og har den ønskede virkning. Da er undersøkelsen resultatorientert.

Nedenfor følger en oversikt over kontrollutvalget og revisjonens oppgaver ved gjennomføringen av en forvaltningsrevisjon.

Risiko- og vesentlighetsvurdering

Denne planen bygger på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) av kommunen og kommunens selskaper. Det er sekretariatet som har stått for denne analysen. Hensikten med ROV er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon ut fra hvor det er risiko for vesentlige avvik, og hvor alvorlige konsekvenser disse avvikene vil kunne få.

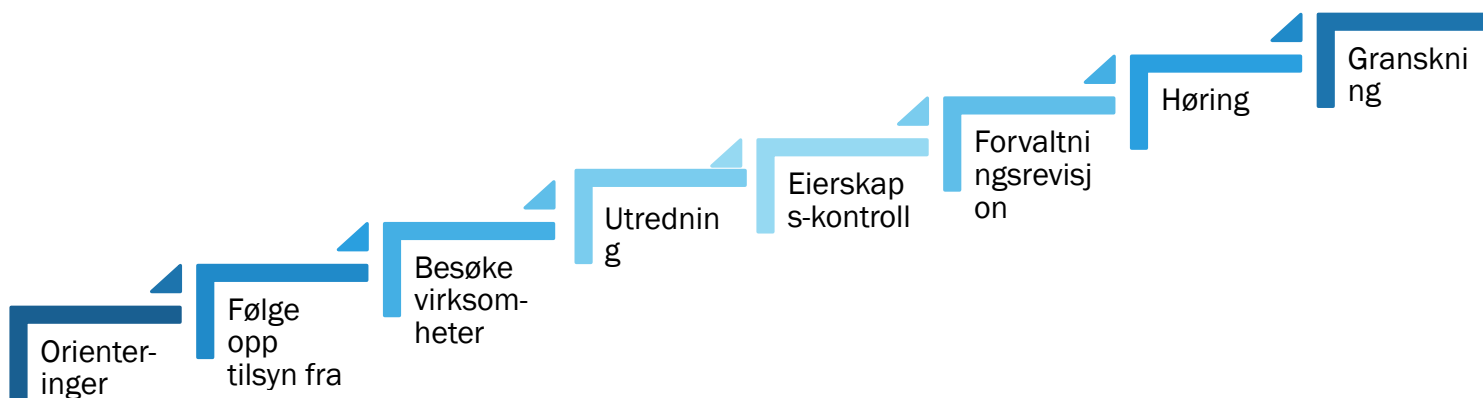
Metode og gjennomføring av denne vurderingen har stikkordsmessig vært som et prosessarbeid i kontrollutvalget.

Vurderingen bygger på et bredt grunnlag av kilder:

- Kommunens egne plan- og strategidokumenter
- KOSTRA-data (Statistikk kommunen rapporterer til SSB) og andre kilder
- Folkehelseprofil
- Skolebidragsindikator
- Spørreundersøkelser der hvor dette er publisert
- Innspill fra ordfører
- Orientering og innspill fra kommunedirektøren
- Innspill fra revisor
- Tidligere forvaltningsrevisjoner
- Tilsynsrapporter og andre eksisterende evalueringer av forvaltningen
- For selskapene: Årsrapporter og saker behandlet i eiermøter mv.

Kontrollutvalgets kontrollformer

Kontrollutvalget har flere kontrollformer utover forvaltningsrevisjon som tas i bruk. Dette kan illustreres ved figuren nedenfor. Orienteringer fra kommunedirektøren benyttes i mange saker, og kan danne grunnlag for kontrollutvalgets beslutning knyttet til å bestille revisjon på ett konkret tema. Oppfølging av statlige tilsyn er en annen kontrollform kontrollutvalget benytter systematisk i tillegg til å dra på besøk hos virksomheter.

Kontrollutvalgets forslag til prosjekter

De tre øverste prosjektene i tabellen neden for er prioritert som henholdsvis prosjekt nummer en, to og tre: Sykefravær, Digital sikkerhetsrisiko samt Tildeling av tjenester innen pleie og omsorg.

Prosjekt	Tema og problemstillinger
Sykefravær	Foreløpig har ikke korona ført til økt sykefravær. Vinkles mot økt nærvær og samspillet med ledelse. Hva skal til for å få til økt nærvær? Se på sammenheng mellom deltid, sykefravær og ledelsens evne til å planlegge turnus. Bemanningsplaner styrer ressursbruken – er denne optimal?
Digital sikkerhetsrisiko	Er mulig å bryte seg inn i kommunens interne nettverk via kommunens internetteksponerte tjenester? Hvilke muligheter og sårbarheter vil en potensiell trussel-aktør kunne utnytte, dersom vedkommende klarer å komme seg på innsiden av nettverket til kommunen?
Tildeling av tjenester innen pleie og omsorg	Har kommunen gode styringsmekanismer for tildeling av tjenester? Tildeles tjenestene på rett nivå i omsorgstrappa? Har tjenestene god kvalitet? Har kommunen god kontroll ved tildeling?
Kvalitet i skolen	Mange barn mottar spesialundervisning, et prosjekt bør vinkles mot dette. Får enkeltelever den opplæringen de har rett på, og blir tiltak iverksatt til rett tid i opplæringsløpet? Settes det inn ressurser med adekvat kompetanse? Undersøkelser av hva man får igjen for de ressursene som investeres er relevant. Hvilke vurderinger ligger til grunn for ressurstildeling til spesialundervisning?
Miljø	Kommunens fem satsingsområder er basert på FNs bærekraftsmål og tilpasset kommunens utfordringer: <ul style="list-style-type: none">• Leve selvstendig og godt hele livet (FN mål nr. 3 God helse)• Tidlig innsats og forebygging av utenforskap (FN mål nr. 4 God utdanning)• Grønt først (FN mål nr. 13 Stoppe klimaendringene)• Levende og vitale tettsteder med et mangfoldig næringsliv (FN mål nr. 11)• Bærekraftige byer og lokalsamfunn)• Et begeistret fellesskap (FN mål nr. 17 Samarbeid om å nå målene) Undersøkelse av måloppnåelse for ett eller flere av disse kan danne utgangspunkt for en forvaltningsrevisjon.

	En konkret undersøkelse kan også handle om for eksempel miljøkrav ved anskaffelser.
Psykososialt skolemiljø	Kommunen har satt inn tiltak mot mobbing. Et eventuelt prosjekt som undersøker effekten av tiltakene kan vurderes mot slutten av perioden
Barnevern	Stortinget har vedtatt barnevernreformen som vil gi kommunene et større ansvar for tilbudet barn får fra barnevernet. Det forventes at kommunene tar en aktiv rolle i arbeidet med å forberede seg til barnevernsreformen. Målet er at endringer i barnevernet skal bidra til at flere utsatte barn og familier får den hjelpen de trenger på et tidlig tidspunkt. En forvaltningsrevisjon kan rettes inn mot å undersøke måloppnåelse og effekt av slike tiltak.
Økonomistyring og effektivitet	Har ledere tilstrekkelig kompetanse til å styre mot økonomiske mål? En annen tilnærming er om politikken mottar god nok styringsinformasjon i rapporter på økonomi og måloppnåelse. Er omstillingskompetansen tilstrekkelig?
Innkjøp	Innkjøp i grenselandet mellom næringspolitisk virkemiddel og regelverk om offentlige anskaffelser. Direktekjøp versus rammeavtaler.
Innbyggerperspektiv og medvirkning	I hvilken grad benyttes medvirkning, brukererfaringer og brukerundersøkelser i tjenesteutviklingen?

Økonomi/budsjett

Omfang og kompleksitet vil kunne variere fra undersøkelse til undersøkelse, og dette vil også være avgjørende for ressursbruken. Kontrollutvalget har normalt om lag 400 timer disponibelt til forvaltningsrevisjon, noe som innebærer at utvalget kan bestille to mindre eller en større undersøkelse pr år.

Rapportering

Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret. Dette innebærer at den enkelte forvaltningsrevisjon rapporteres til kommunestyret.

Kommunestyret fastsetter hvordan den enkelte forvaltningsrevisjon skal følges opp, og kontrollutvalget følger opp vedtakene. Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret om hvordan kommunestyrets merknader til forvaltningsrevisjonsrapporter er blitt ivaretatt i årsrapporten, eventuelt i egen sak.

Rullering av planen

Denne planen er utarbeidet med tanke på forvaltningsrevisjon i kommende 4-årsperiode. I tillegg til løpende vurdering av planen, vil kontrollutvalget vurdere om den bør revideres etter 2 år.

Kontrollutvalget ber kommunestyret om fullmakt til å fravike de vedtatte prioriteringene i planen basert på slike vurderinger, eller hvis andre forhold tilsier det.